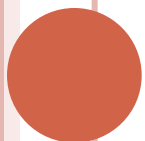

BEZPEČNOST V LA

Březen 2024

POSTAVENÍ ARMÁDY V LA

- Již od nezávislosti výjimečné
- Z ní často rekrutováni prezidenti (Santa Anna)
- Spolu s církví a vlastníky půdy tvořila tradiční oligarchii v 19. století

SPECIFIKA

- Slabý stát, nutné řešit i jiné problémy, než je tomu v evropském pojetí
- Vždy více moci, než je obvyklé
- Často řeší i úkoly, které patří do jiných oblastí – counter-narcos, policie
- Mnohdy jediná síla, která je schopna problémy řešit
- Armáda přesvědčena o svém právu intervenovat, proto zachována v takovém rozsahu, i když absentují hrozby
- Latinskoamerické státy nemají velké výdaje na armádu

TERITORIÁLNÍ KONFLIKTY

- Mnohé již od dob nezávislosti, přetrvávají do dnes
- Bolívie ztratila části území ve válce o Gran Chaco i ve válce s Chile
- Dnes nejvíce pohraničních sporů ve střední Americe, Ven-Kol, Peru-Ekv (Cenepa)
- V roce 1995 regulérní konflikt mezi Peru a Ekv o kus neobývatelné země

ESEQUIBO

- Spor mezi Venezuelou a Guayanou
- Táhne se do koloniálního období, arbitráž v roce 1899 přiřkla území Britům
- Znovuotevřeno při osamostatnění Guayany
- Venezuela nárok přednesla i před OSN v roce 2006
- Guyana šla 2018 před Meziánordní soudní dvůr, ten v prosinci 2023 přiřkl území jí
- V prosinci 2023 také referendum ve Venezuele o připojení – 96% Venezuelců pro

VNITŘNÍ KONFLIKTY

- Občanské války v regionu centrální Ameriky
- Guatemala – konflikt trval 36 let, zanechal za sebou 200.000 mrtvých
- Občanská válka v Nikaragui
- Občanská válka v Salvadoru

BYROKRATICKÝ AUTORITATISMUS

- Termín Guillerma O'Donella
- Specifický typ vlády v některých zemích LA od 60. do 80. let
- K moci se dostává vojenská junta, neexistence politické soutěže mezi politickými stranami
- Technokratický systém, armáda profesionalizovaná
- Snaha o ekonomické změny
- Přítomný především v jižním cípu Jižní Ameriky

PROBLEMATIKA PUČŮ

- Stále není uzavřená kapitola, poslední výrazný před dvaceti lety ve Venezuele, předtím neúspěšné pokusy v Ekvádoru a Venezuele
- 2009 v Hondurasu armáda sesadila prezidenta Zelayu
- Vliv armády i v událostech v Bolívii (tam silná tradice změn vlády vojenskou cestou - od nezávislosti již 190! pučů) – naposledy vliv nedávno i na odchod Eva Moralese

POSTAVENÍ ARMÁDY V PRŮZKUMECH VEŘEJNÉHO MÍNĚNÍ

- Instituce s „vysokou“ důvěrou, bývá na druhém až třetím místě za katolickou církví

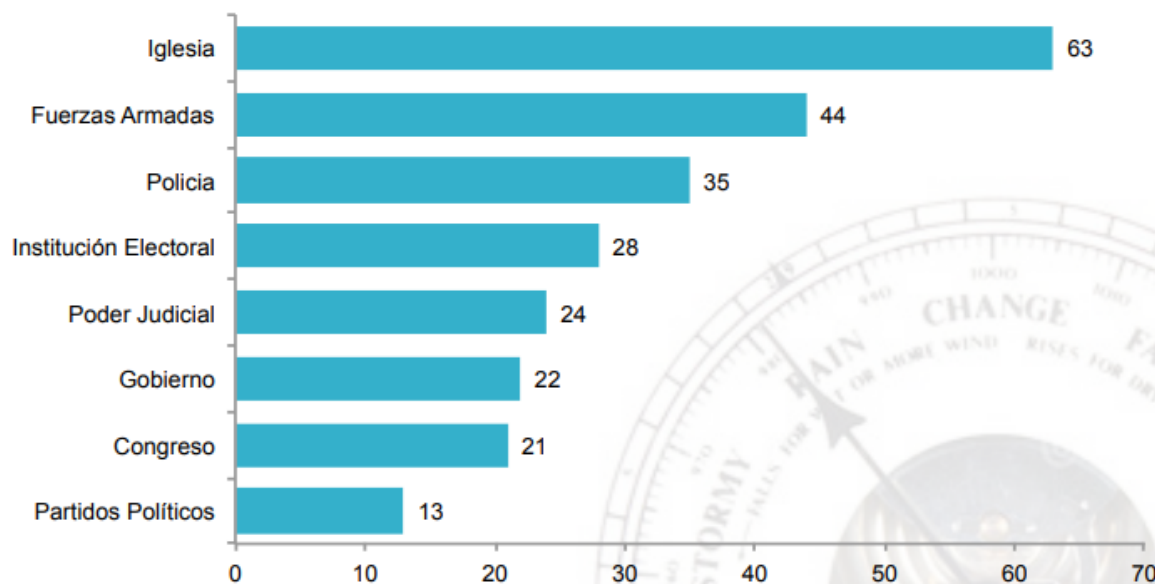

CONFIANZA EN INSTITUCIONES

TOTAL AMÉRICA LATINA 2018

*P. Hablando en general, ¿Diría Ud. que se puede confiar en la mayoría de las personas o que uno nunca es lo suficientemente cuidadoso en el trato con los demás?
Aquí: 'Mucha confianza' más 'Algo de confianza'.*

LATINOBARÓMETRO 2023: CONFIANZA EN LAS INSTITUCIONES

Fuerzas Armadas y policía

¿Cuánta confianza tiene en las siguientes instituciones? [%]

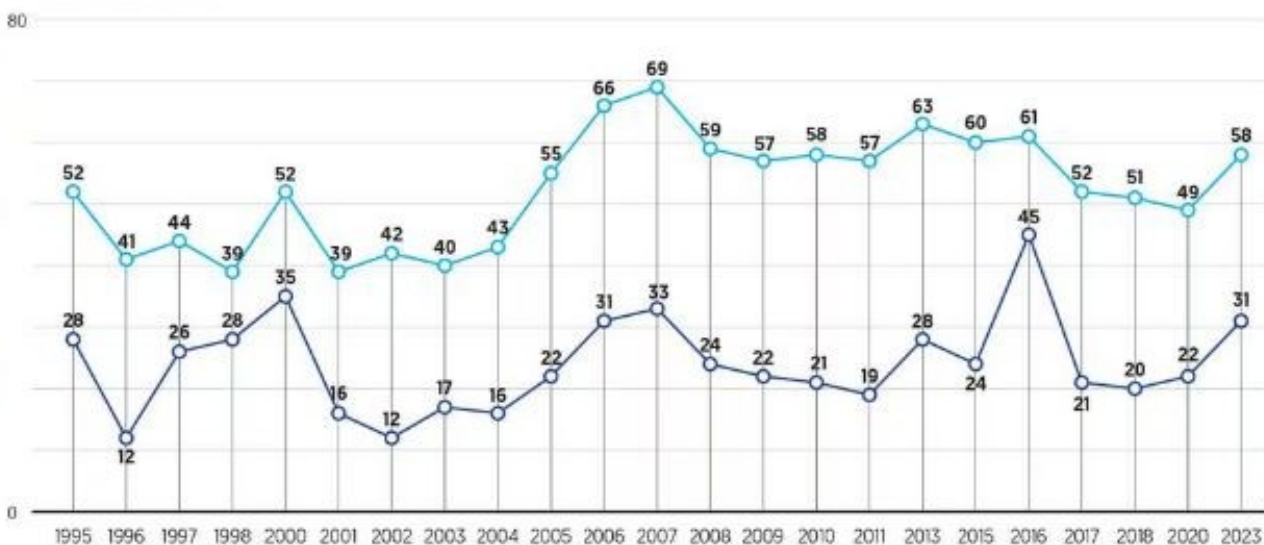

* No se aplicó en Costa Rica y Panamá
No se muestra el porcentaje 'No sabe', 'No respondió'

¿Cuánta confianza tiene en las siguientes instituciones? [% mucha o algo de confianza]

Fuerzas Armadas (Línea azul) / Policía (Línea gris)

■ México 1995-2023

BEZPEČNOSTNÍ SYSTÉM NA ZÁPADNÍ HEMISFÉŘE

- Můžeme o něm hovořit od roku 1942 – založena Meziamerická obranná rada (IADB)
- V rámci ní kontakty, ale nikoliv systematické
- Spojeno s druhou světovou válkou
- Mnoho států nebylo členy vůbec
- Např. Kanada se zapojila až v 2002
- Od roku 2006 součástí OAS

BEZPEČNOSTNÍ SYSTÉM NA ZÁPADNÍ HEMISFÉŘE II

- Smlouva z Ria – 1947 – systém kolektivní bezpečnosti, jak proti externím, tak pro napadení jednoho státu druhým
- V roce 1948 vznik Organizace amerických států – USA se snažily v jejím rámci vytvořit obrannou strukturu
- Silně ovlivněno hrozbou komunismu
- Dnes obranná politika v rámci UNASUR, některé státy vystoupily ze smlouvy z Ria
- Smlouva s Tlatelolca (1967) – LatAm se stala první zónou bez jaderných zbraní

FOTBALOVÁ VÁLKA

- Konflikt mezi Salvadorem a Hondurasem
- Vyvrcholení dlouhodobých sporů
- Roznětkou zápas kvalifikace o mistrovství světa
- Salvador napadl Honduras, který chtěl vyhostit Salvadorce pracující v zemi
- Pouhých šest dní, dva tisíce obětí. Aktivní role USA a OAS

STARÝ VS. NOVÝ KONCEPT BEZPEČNOSTI

- Především po druhé světové válce snaha o rozšiřování konceptu jak z hlediska aktérů, tak z hlediska záběru
- Starý koncept – především vojenská bezpečnost
- Nový koncept – „kodaňská škola“ – vojenská, politická, sociální, ekonomická, environmentální
- Na hemisférické konferenci o bezpečnosti z roku 2004 patrný přechod ke druhé kategorii

VNITŘNÍ BEZPEČNOST

- Problematická podoba státní moci, a to i u „demokracií“
- Odpor proti státní moci ve formě guerill – pestrá směsice politických směrů, většinou však levicového zaměření a prokubánské
- „Eskadry smrti“ – jednotky bojující proti guerillám, ne oficiálně státní, ale často se zastřenou podporou státu

ŠPINAVÁ VÁLKA

- Příklad tzv. státního terorismu
- V roce 1976 nahrazuje v Argentině Perónovou junta vedená Jorge Videlou
- Boj proti Lidové revoluční armádě a Montoneros, ale též proti opozici, civilistům, odborářům – Triple A
- Odhady okolo 30.000 mrtvých

HISTORICKÉ KOŘENY EZLN

- Zapatova armáda národního osvobození
- Jméno odvozeno od Emiliana Zapaty – revolucionáře z revoluce 1910 a vůdce Osvobozené armády Jihu
- „Země, svoboda a spravedlnost“
- Po své vraždě se stává modlou pro mnoho Mexičanů

EZLN NA SCÉNĚ

- Veřejný projev 1. ledna 1994 – spolu se vstupem NAFTA v platnost – EZLN jejím velkým kritikem
- Vůdčí postavou Subcomandante Marcos
- Převzata kontrola nad radnicemi v pěti městech
- Boje trvaly jen 12 dní, nepříliš velká intenzita – pak uzavřeno příměří a dialog s vládou
- Snaha přitáhnout pozornost k Chiapasu a indiánské populaci v nejchudší části Mexika

DIALOG S VLÁDOU

- Dohody ze San Andrés – 1996 – obsahují ustanovení o posílení práv indiánské populace
- Prezident Zedillo je nicméně příliš nedodržel – zapatisté se vracejí k metodě konfrontace
- Za Foxovy vlády prošel parlamentem COCOPA

SOUČASNÁ SITUACE

- 2004 vybudování „caracoles“
- Od ledna 2006 rozjela EZLN svou „Jinou kampaň“
- V jejím rámci cesta po celém Mexiku, proslovy a diskuze s lidmi
- Marcos se přejmenoval na Delegáta Nula, dnes Subcomandante Insurgente Galeano
- V květnu 2007 rozsáhlé zatýkání v rámci zapatistických demonstrací
- 2012 – tichý pochod desítek tisíc podporovatelů proti návratu PRI
- V roce 2018 María de Jesús Patricia Martínez jako indiánská prezidentská kandidátka
- 2019 o sobě dali znovu vědět, zakládání nových caracoles – třetí vlna
- Opozice k projektům jako je Maya Train
- Celosvětová cesta
- V roce 2023 rozpouštění autonomích municipalit

SUB PEDRO

EAMZ.SUCOIP
ESCUELA AUTONOMA MUNICIPAL
ZAPATISTA

SUB-
INSURGENTE
Sembrando la dignidad
de los pueblos

COMANDANTE
PEDRO
y el espíritu
Mayas en
Resistencia

12 DE NOVIEMBRE
2007

ZONA ROJOTE
JUNTA DE BUEN GOBIERNO
SE PROHIBE ESTRICTAMENTE EL
TRAFICO DE ARMAS SIEMERA Y CONSUMO
DE DROGAS BEBIDAS EMBRIAGANTES
VENTA ILEGAL DE MADERAS
NO A LA DESTRUCCION DE
LA NATURALEZA
★ ZAPATA VIVE LA LUCHA SIGUE
ESTA USTED EN TERRITORIO
ZAPATISTA ★
EN REBELDIA AQUI MANDA EL PUEBLO
EL GOBIERNO OBEDECE

**MULTA POR TIRAR BASURA
90 SALARIOS MINIMOS**

SVĚTLÁ STEZKA – SENDERO LUMINOSO

- Maoistická guerilla
- V čele Abimael Guzmán – univerzitní profesor – Rudé slunce, Čtvrtý meč marxismu
- Dlouhou dobu funguje v ilegalitě, rozhodne se nezapojit do voleb vypsanych vojenskou vládou
- První výrazný veřejný projev v roce 1980
- Zpočátku násilí především na venkově, následně se přesunulo i do Limy - likvidace elektráren, teror přímo ve městě

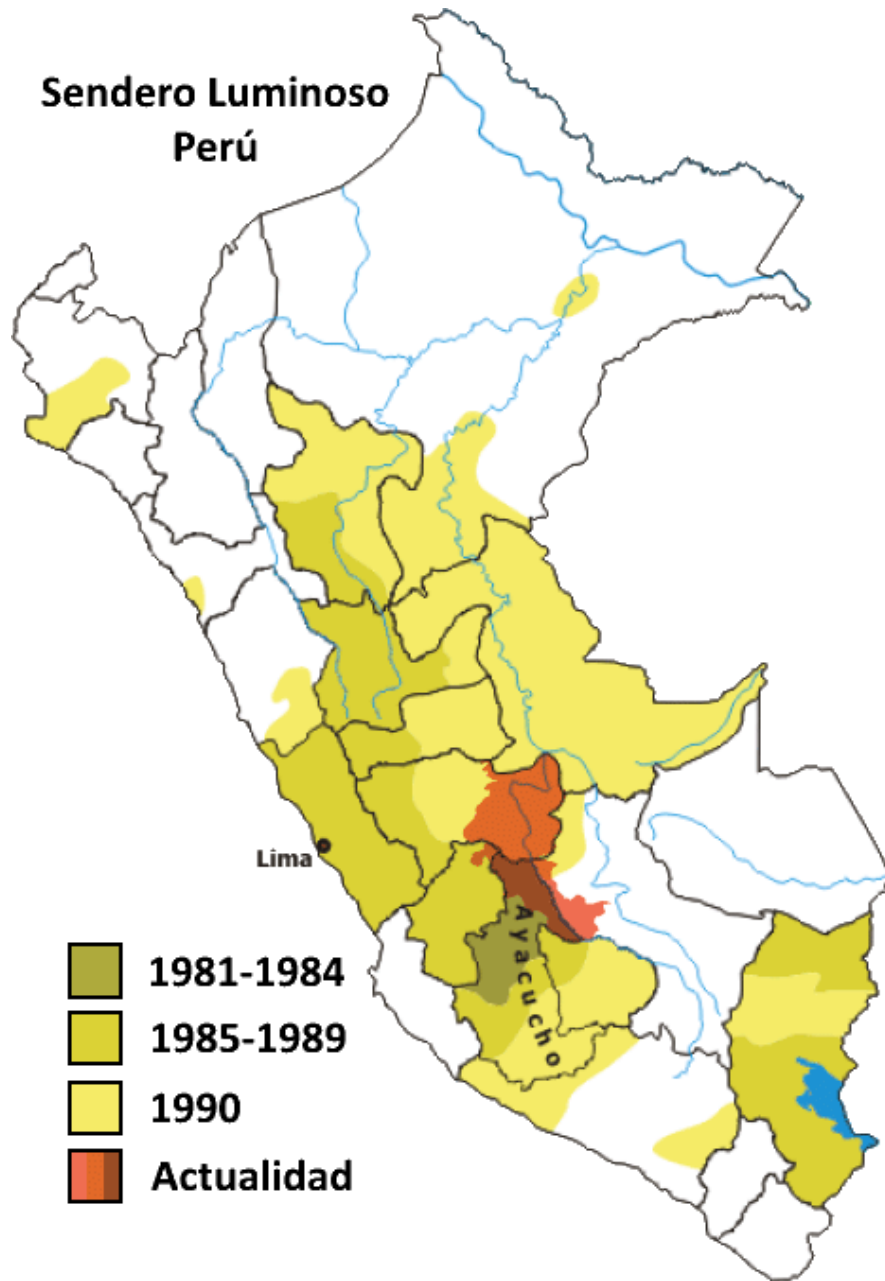

SVĚTLÁ STEZKA II

- Příliš brutální praktiky, aby byla oblíbená
- Organizace rolníků v tzv. rondas – protisenderistické domobrany – posvěceny Fujimoriho vládou
- Masakr v Lucanamarce – 69 mrtvých
- Celkem Světlá stezka zodpovědná za smrt více než 30.000 lidí, další obětí vládních zásahů
- Po zatčení Guzmána naprostý úpadek, přesto existují dodnes – pár stovek

Sendero Luminoso Perú

LOS ORÍGENES DE SENDERO LUMINOSO OCURRIERON EN EL ÁMBITO UNIVERSITARIO

Abimeel Guzmán enseñaba Filosofía en la Universidad Nacional San Cristóbal de Huamanga, donde su agrupación priorizaba la construcción de una férrea ideología que luego serviría de base para un proyecto armado. Un informe realizado en 1989 reveló que el 35,5% de los sentenciados por terrorismo tenía educación universitaria, cuando este sector representaba solo el 7,7% de la población educativa.

Libro de registros de la violencia, elaborado por Gerardo Fernández.

EL RETORNO DE ALBERTO FUJIMORI AL PERÚ

Se usaron muchas tácticas para evitar la extradición, como apelar a su nacionalidad japonesa, casarse con una ciudadana de ese país y postular al congreso de Japón. Un trabajo largo y paciente, que se remonta al 2001, la consigue luego de así resolverlo la Corte Suprema de Chile, país al que Fujimori se había trasladado desde el Japón. Los analistas consideraron esa extradición una conquista contra la impunidad y una victoria de la justicia peruana

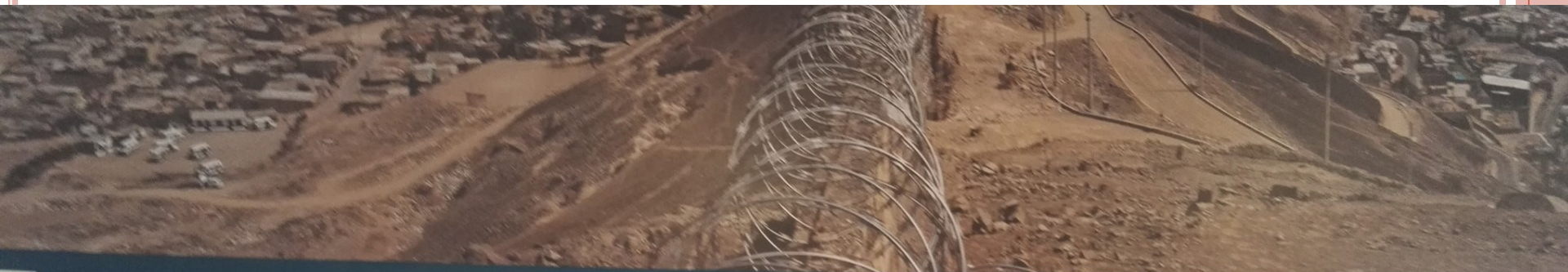
SE BUSCA

BARRIOS ALTOS / EL SANTIAGO DE ARMAS / AVION PRESERVIDO
ARMAMENTO M / ATRIA / CORRUPCIÓN / RE
ALCO / ABA / TORTURA / AN
CIACIÓN ICH / TRAFIC
ARMAS / AVION PRESERVIDO
LA PATRIA / CORRUPCIÓN / RE
LA CANTUTA / TORTURA

LA IMPUNIDAD PERDURA EN EL OLVIDO

si quieres que te tío se salve y tú también, tienes que complacernos

«¿quién te va a creer? si no has sido virgen, ¿cómo vas a demostrar que te han violado?»

allí me tuvieron 8 días con golpe, con maltratos físicamente, psicológicamente. Al final, me llegaron a violar allí

obligaban a señoritas, niñas a convivir con un «compañero», a nombre del pdte. Gonzalo casaban

ÉRAMOS CUARENTA, TE LO ASEGURO

ellos lo llamaban «largo». comienzan a hacer sentir toda la pistola y me comienzan a decir «vas a sentir lo que se siente sentir el arma»

ÉRAMOS NIÑAS EN ESE TIEMPO

MAMAY, IMA PAPAQTAS WARMITA WACHARIHUARANKI

intercambiaban golpes, metiendo sus manos en mis partes íntimas

«¿qué nombre le pondrás a tu hijo? ¿sinchi, si es hombre, o sincha si es mujer?»

él me aseguraba que nadie más me viole. Los mismos militares no van a violar a la esposa de otro militar ¿no?

SOLDADUPA PUCHUNTA CASARAYKI

ahí veía cómo los senderistas les cortaban los senos y les metían cuchillo por la vagina a las mujeres que supuestamente habían sido infieles a sus maridos

RESTAURACIÓN NACIONAL
HUMBERTO LAY
YTALA TIPULA

CÁMARA DE VIGILANCIA
EN ZONAS TURÍSTICAS

RESTAURACIÓN NACIONAL

RESTAURACIÓN NACIONAL
HUMBERTO LAY
YTALA TIPULA

CÁMARA DE VIGILANCIA
EN ZONAS TURÍSTICAS

RESTAURACIÓN NACIONAL
DÍA 1 DE OCTUBRE
MARCASAS
PROVINCIAL DISTRICTAL
HUMBERTO LAY
ALCALDE DE LIMA
YTALA TIPULA
ALCALDESA DEL DISTRITO

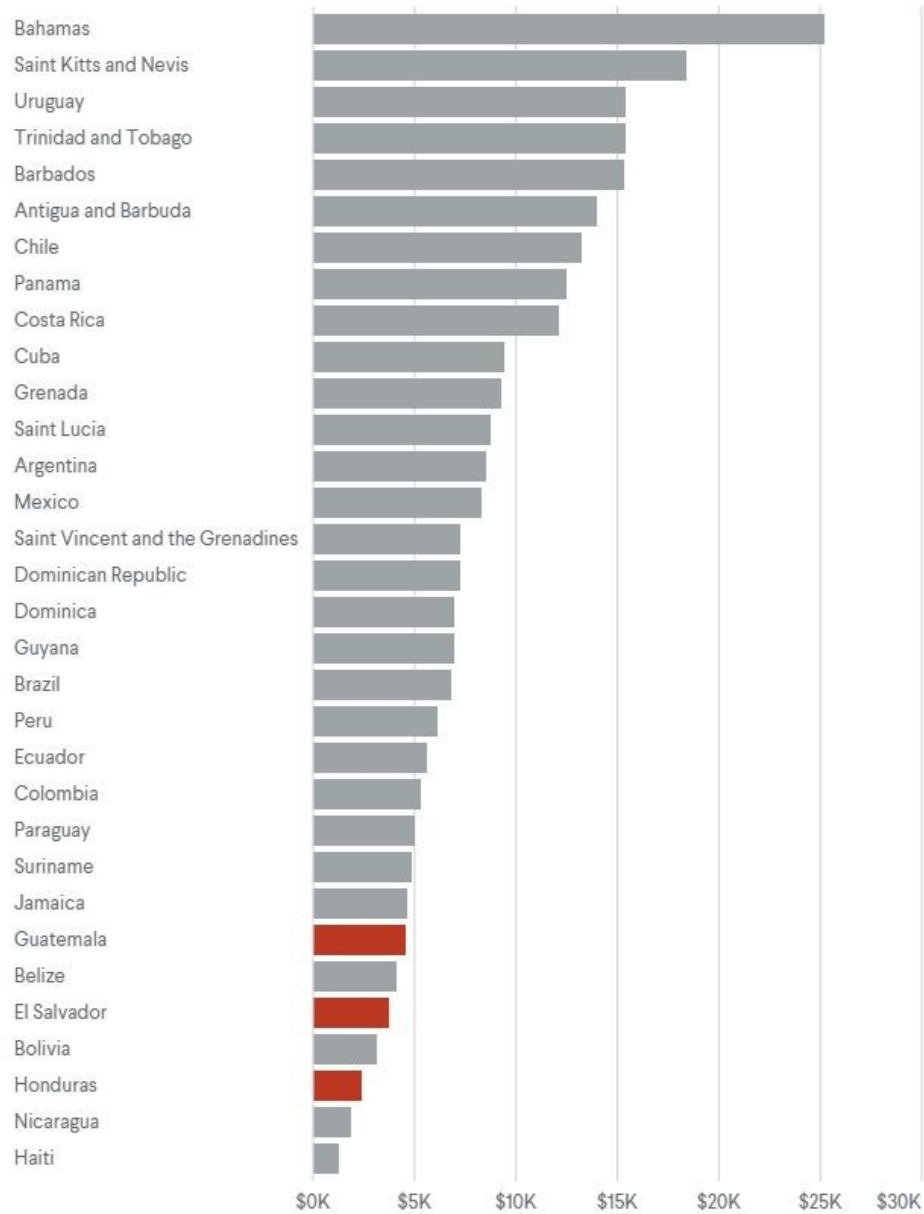
MARAS

- Gangy mladistvých
- Problém hlavně v oblasti „Triángulo Norte“
- Střety mezi Mara Salvatrucha a Barrio 18 zvyšují kriminalitu
- Vláda přistoupila s politikou „mano dura“
- Násilnosti dokáží snížit průměří, ale v minulosti selhávání
- Např. pro Nayiba Bukeleho v Salvadoru hlavní téma kampaně – nyní velmi tvrdá politika – vedla k výraznému snížení počtu vražd – kritika ze strany lidských práv

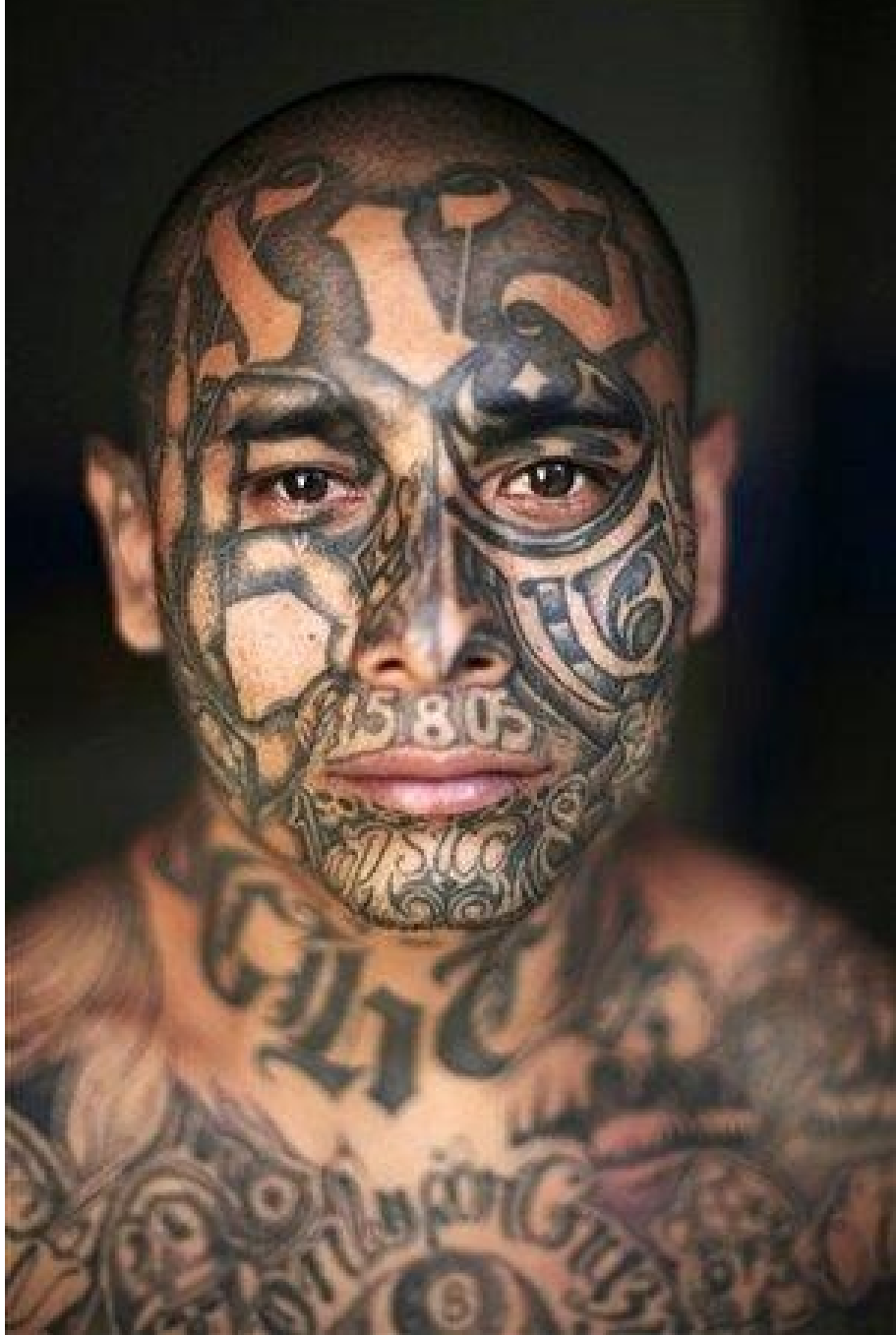

Scraping By in the Northern Triangle

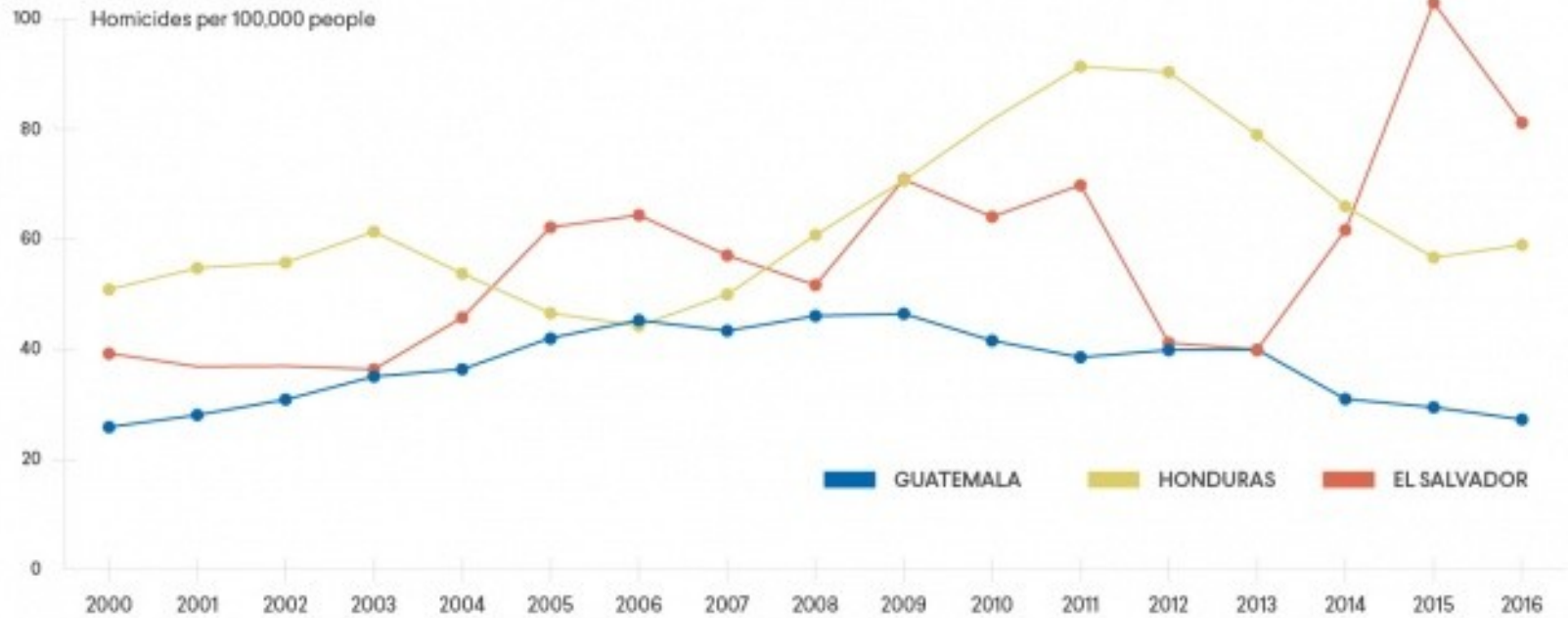
Gross domestic product (GDP) per capita in Latin American and Caribbean countries, 2020

NORTHERN TRIANGLE HOMICIDE RATES

Source: World Bank, InSight Crime

Credits: Danielle Renwick, Julia Ro

COUNCIL on
FOREIGN
RELATIONS

Countries With Greatest Year-on-Year Change in Homicides *insightcrime.org*

INCREASE

Turks & Caicos Islands
+150%

Ecuador
+82%*

Suriname
+46.9%

Barbados
+34.4%

Chile
+32.2%

FALL

El Salvador
-56.8%

Honduras
-12.7%

Belize
-9.6%

Panama
-8.9%

Puerto Rico
-8%

* According to *Primicias*

Source: Results based on InSight Crime calculations

February 2023

2023 Homicide Rates in Latin America and the Caribbean

HOMICIDE RATE (PER 100,000)

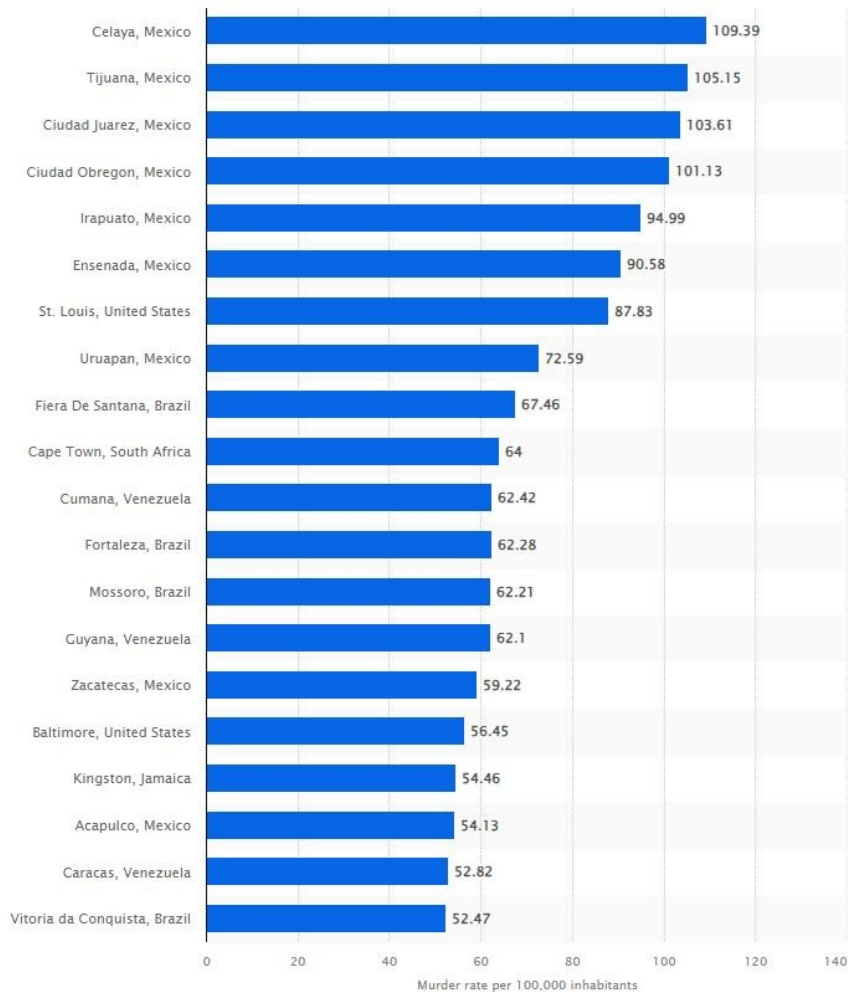

ST. KITTS AND NEVIS	65.0
JAMAICA	60.9
ST. VINCENT AND THE GRENADINES	50.1
TURKS AND CAICOS ISLANDS	46.6
ECUADOR	44.5
ST. LUCIA	41.7
HAITI	40.9
TRINIDAD & TOBAGO	37.6
HONDURAS	31.1
THE BAHAMAS	26.8
VENEZUELA	26.8
COLOMBIA	25.7
MEXICO	23.3
BELIZE	21.5
GUYANA	19.7
BRAZIL	18.7
COSTA RICA	17.2
GUATEMALA	16.7
PUERTO RICO	14.4
DOMINICAN REPUBLIC	11.5
PANAMA	11.5
URUGUAY	11.2
BARBADOS	7.0
PARAGUAY	6.2
NICARAGUA	6.2
SURINAME	4.9
CHILE	4.5
PERU	3.2
EL SALVADOR	2.4
ARGENTINA	N/A
BOLIVIA	N/A

insightcrime.org

MĚSTA DLE VRAŽD NA 100.000 OBYVATEL

Ranking of the most dangerous cities in the world in 2023, by murder rate per 100,000 inhabitants

- Settings
- Share
- Quote
- Flag
- Print

DOWNLOAD

- PDF
- XLS
- PNG
- PPT

SOURCE

DETAILS

FAQ

Sources

Consejo Ciudadano para la Seguridad Pública y la Justicia Penal; WorldAtlas

Survey by

Consejo Ciudadano para la Seguridad Pública y la Justicia Penal; WorldAtlas

Published by

WorldAtlas

Source link

worldatlas.com

Release date

February 2023

Citation formats

[→ View options](#)

MINUSTAH

- Peacekeepingová mise OSN na Haiti od 2004
- Více než 8000 vojáků, většina z Latinské Ameriky
- Symbolicky velmi důležité – ukázka toho, že region se snaží si sám řešit své problémy
- Od konce roku 2017 nahrazeno MINUJUSTH, daleko menší počet vojáků, v půlce roku 2019 ukončeno
- Nahrazeno United Nations Integrated Office in Haiti (BINUH)

